

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 21. 12. 2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivany Ružičkové a soudců JUDr. Pavla Faita a JUDr. Martiny Hírmanové, v trestní věci obžalovaného [údaje o účastníkovi]

takto:

K odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] se podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu ruší rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 25. 9. 2023 č. j. 1 T 141/2023 – 196 v celém výroku o náhradě škody a podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě škody poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum], trvale bytem [adresa], částku 308 500 Kč, spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15% ročně z částky 308 500 Kč od 18. 6. 2023 do zaplacení.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozený [příjmení] [příjmení], [datum narození], trvale bytem [adresa], se zbytkem svého nároku na náhradu škody odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek beze změny.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Klatovech ze dne 25. 9. 2023, sp. zn. 1 T 141/2023, byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že

v přesně nezjištěné době od 14:00 hodin dne 13. července 2022 do 18:00 hod. dne 14. července 2022 v kanceláři [právnícká osoba], na adrese kpt. [adresa], v [obec] postupně vylákal od poškozeného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], celkovou částku 308 500 Kč pod nepravdivou záminkou výhodné koupě traktorů s tím, že mu zapůjčenou hotovost do týdne vrátí, když mu současně zamlčel podstatné skutečnosti o své finanční situaci, neboť si byl vědom, že nebude schopen peníze vrátit, jak sliboval, a že je použije na jiný účel než poškozenému

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

uváděl, přičemž zároveň vlastnoručně podepsal prohlášení o převzetí finanční hotovosti ve výši 308 500 Kč, kde úmyslně uvedl chybně své jméno a datum narození tak, aby se poškozený následně nemohl vrácení uvedené finanční částky po něm u soudu domáhat, a do současné doby mu tyto peníze nevrátil, čímž způsobil poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum], trvale bytem [adresa], škodu v celkové výši 308 500 Kč.

2. Okresní soud obžalovanému v nyní projednávané věci uložil za shora popsané jednání souhrnný trest odnětí svobody v trvání 40 měsíců se zařazením pro jeho výkon do věznice s ostrahou, a to za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 13. 10. 2022, sp. zn. 3 T 29/2022, který nabyt právní moci dne 15. 2. 2023, jakož i všech dalších rozhodnutí na tento výrok obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obžalovanému byla dále uložena povinnost zaplatit na náhradu škody poškozenému [jméno] [příjmení] částku 308 500 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15% ročně z částky 308 500 Kč od 17. 6. 2023 do zaplacení. Se zbytkem nároku byl poškozený odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný, v němž poukázal na to, že od nalézacího soudu nedostal prostor k podání návrhu na důležité svědectví osoby, které by potvrdilo výpověď obžalovaného a objasnilo sled událostí. V hlavním líčení se obžalovaný omluvil a dohodl se soudcem na odročení hlavního líčení na den 11. 10. 2023 s tím, že není překážkou, aby odjel do nemocnice za matkou. Neměl tedy možnost přednést další návrhy a byl tak zkrácen na svých právech. S rozsudkem se neztotožňuje a požádal odvolací soud, aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil k dalšímu projednání okresnímu soudu. V rámci veřejného zasedání předložil obžalovaný odvolacímu soudu doplnění odvolání, v němž zdůraznil, že přijal od [jméno] [příjmení] půjčku najednou, nikoho neuvedl v omyl jiným jménem apod. O půjčce se neseписoval žádný dokument. Obžalovaným navrhovaní svědci, a to [jméno] [příjmení] (jeho otec) byl označen jako nadbytečný a svědek [jméno] [příjmení] nebyl vůbec vzat v potaz. Dne 13. 11. 2023 se obžalovaný sešel po telefonické domluvě s [jméno] [příjmení], aby celou věc s půjčkou urovnali, včetně odměny. Dnes je již k dispozici dohoda o narovnání, kdy ani p. [příjmení] si nepřeje další průtahy a jen své peníze. Sám poškozený měl dle obžalovaného uvést, že nechce, aby se to rozmazávalo, že on p. [příjmení] a otcí obžalovaného říkal, že ho de facto nutili našeptávači a policejní orgány, aby to na obžalovaného, „nějak ušil“ a mohl být stíhán. Proto je dle obžalovaného důležité svědectví obou svědků. Na svých právech byl zkrácen i tím, že před hlavním líčením žádal o nahlédnutí do spisu, jeho žádost však zůstala bez odpovědi a nebylo mu to umožněno. Krajskému soudu navrhl, aby rozsudek zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Klatovech nebo, vzhledem k tomu, že s p. [příjmení] došlo k dohodě, mu byl uložen peněžitý trest.

4. V odvolacím řízení obžalovaný doplnil, že žádal poškozeného [příjmení], aby odvolacímu soudu doložil úhradu půjčky s tím, že peníze poškozenému předal 7. či 10. 11. 2023, o čemž byl sepsán doklad, jehož má kopii, nikoli však při sobě.

5. Krajský soud v Plzni v souladu s § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal k podnětu včasného odvolání obžalovaného napadený rozsudek, zaměřil se především na zákonnost a odůvodněnost všech odvoláním napadených výroků. Přezkoumal též správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo. V tomto směru nutno uvést, že nebyly zjištěny žádné procesní vady ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu, které by měly vliv na správnost rozhodnutí ve věci. Pokud obžalovaný namítá, že mu nebyl dán prostor k uplatnění návrhů na doplnění dokazování, této námitce nelze dle odvolacího soudu přiznat důvodnost, neboť nalézací soud za situace, kdy obžalovaný v průběhu hlavního líčení požádal, aby jednání pokračovalo v jeho nepřítomnosti, umožnil obžalovanému vyjádřit se k možným návrhům na doplnění dokazování, čehož obžalovaný využil a navrhl výslech svého otce [jméno] [příjmení], o svědkovi [jméno] [příjmení] se nezmínil, přičemž je v tomto směru nerozhodné, že hlavní líčení nebylo odročeno na možný nalézacím soudem avizovaný termín, o němž byl zpraven obžalovaný předtím, než opustil jednací síň. O návrhu na výslech [jméno] [příjmení], a rovněž o listinách, které obžalovaný zmínil v rámci

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

svého výsledku před nalézacím soudem, rozhodl nalézací soud jejich zamítnutím, což následně v napadeném rozhodnutí náležitě odůvodnil. Pokud dále obžalovaný namítal, že mu nebylo nalézacím soudem umožněno nahlédnutí do spisu před konáním hlavního líčení, pak takový požadavek obžalovaného není ve spisu dokumentován. Z uvedeného je zřejmé, že obžalovaný nebyl postupem okresního soudu nikterak na svém právu obhajoby zkrácen.

6. Nutno zdůraznit, že soud I. stupně provedl pro rozhodnutí ve věci všechny potřebné důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 trestního řádu tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. Nalézacímu soudu nelze vytknout ani způsob, jakým provedené důkazy hodnotil, ani to, jaké indicie, mající zásadní relevanci pro skutková zjištění, z provedených důkazů v napadeném rozsudku zmiňovaných, vzal za prokázané. Odvolacímu soudu nepřisluší nahrazovat postup soudu I. stupně podle § 2 odst. 6 trestního řádu, za předpokladu, že úvahy soudu v tomto směru vycházejí z úplného a nezkresleného obsahu všech provedených důkazů a odpovídají zásadám obecné logiky a jeho skutkové závěry, které na základě provedených a správně hodnocených důkazů učinil, jsou přesvědčivé a logické. Takovému hodnocení důkazní situace dostal v dané věci i nalézací soud, který se náležitě věnoval též obhajobě obžalovaného, kterou komparoval s dalšími ve věci provedenými důkazy, které zcela spolehlivě obhajobu obžalovaného vyvracejí, a proto lze přijmout jeho skutkové závěry, o nichž nevyvstaly žádné důvodné pochybnosti.

7. Při popěrném stanovisku obžalovaného k trestné činnosti, opřel nalézací soud závěr o trestní odpovědnosti obžalovaného zejména o svědectví poškozeného [jméno] [příjmení] a jeho syna [jméno] [příjmení], a s těmito svědectvími souladným výstupem z odborného zkoumání prohlášení (č.l. 45), které bylo vyhotoveno a podepsáno obžalovaným a které obsahuje nepravdivé údaje vztahující se k totožnosti obžalovaného, kdy je v rozporu se skutečností uvedeno jeho křestní jméno a rok narození. Zcela správně také nalézací soud dovodil, že se jedná o indicie jasně prokazující počáteční podvodný úmysl obžalovaného vylákat od poškozeného pod záminkou koupě traktorů finanční prostředky, což koresponduje i s obsahem SMS komunikace vedené mezi obžalovaným a poškozeným, během níž obžalovaný udával smyšlené důvody, které mu měly ve vratce finanční částky bránit. Není též bez povšimnutí, že do současné doby, ač to opakovaně deklaroval, obžalovaný nedoložil žádný doklad o koupi předmětných traktorů a jejich následném prodeji. Je nepochybné, že obžalovaný využil skutečnosti, že poškozený měl bezproblémové, „obchodní“ vztahy s jeho otcem a tudíž důvodně předpokládal, že mu v žádosti o půjčku peněz vyhoví. Skutečnost, že obžalovaný neměl v úmyslu peníze poškozenému vrátit, svědčí nejen účelová až absurdní výmluva, že s ohledem na podané trestní oznámení neměl již zájem takto učinit (ale též ve spisu zadokumentované jednání obžalovaného, konkrétně v rozhodnutí policejního orgánu ze dne 10. 2. 2023 (č.l. 145-148), z něhož je zřejmé, že obžalovaný dne 14. 7. 2022 uhradil částku 150 000 Kč poškozenému [příjmení] a ve stejný den částku 158 000 Kč poškozené společnosti [právnícká osoba] (č.l. 137-139), kdy o této úhradě se zmínil (byť s uvedením nesprávného data 14. 7. 2023) i okresní soud. Logicky se tak nabízí, že obžalovaný poté, co od poškozeného [příjmení] vylákal ve dnech 13. 7. 2022 a 14. 7. 2022 částku v celkové výši 308 500 Kč, z této uhradil své závazky. O účelovosti a nevěrohodnosti obhajoby obžalovaného svědčí i jeho postoj v odvolacím řízení, kdy se snažil odvolací soud, aniž by ovšem své tvrzení jakkoli doložil, přesvědčit, že poškozenému osobně předal v listopadu částku 360 000 Kč. Pokud totiž byl obžalovaný následně konfrontován s obsahem telefonátu, který odvolací soud vedl o přestávce přerušného jednání s poškozeným [příjmení], který popřel osobní předání jakékoli částky ze strany obžalovaného a rovněž tak její zaslání na jeho účet, v rozporu s předchozím tvrzením, uvedl, že předmětná částka je na účtu poškozeného.

8. Správně zjištěnému skutkovému stavu přiřadil nalézací soud také odpovídající právní kvalifikaci přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, jehož zákonné znaky naplnil jednáním precizovaným v rozsudečném výroku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

9. Ve vztahu k rozhodnutí o druhu a výši trestu provedl okresní soud dostatečné dokazování a zabýval se všemi hledisky rozhodnými pro ukládání trestů uvedenými v § 38 a § 39 trestního zákoníku. Adekvátně, k tíži obžalovaného, zohlednil jeho trestní minulost, zejména speciální recidivu i skutečnost, že se trestné činnosti dopustil ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Nepochybně je též dána další z přitěžujících okolností, kterou je ve smyslu ustanovení § 42 písm. a) trestního zákoníku, spáchání trestného činu s rozmyslem. Za situace, kdy obžalovanému nesvědčí žádná polehčující okolnost a současně bylo namístě uložení trestu za sbíhající se trestnou činnost, neboť obžalovaný se projednávané trestné činnosti dopustil před vyhlášením odsuzujícího rozsudku Okresního soudu v Klatovech, sp. zn. 3 T 29/2022, zvolil nalézací soud správně souhrnnou, již nepřímou sankci v podobě souhrnného trestu odnětí svobody, kterou nelze, shodně jako její výměru, při jejímž stanovení postupoval nalézací soud v souladu s ustanovením § 43 odst. 1 trestního řádu, považovat za trest nepřiměřeně přísný, který by bylo třeba ve prospěch obžalovaného moderovat. Nalézací soud nepochybil ani při zařazení obžalovaného pro výkon dané sankce do věznice s ostrahou.

10. Pokud jde o nárok poškozeného [jméno] [příjmení] na náhradu škody, tento shledal odvolací soud, ve shodě se soudem nalézacím, co do jeho právního důvodu i výše jako opodstatněný. Podle § 2 900 občanského zákoníku vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby, mimo jiné, nedošlo k nedůvodné újmě na vlastnictví jiného. Podle § 2910, věty první, občanského zákoníku, škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Dokazováním provedeným v hlavním líčení bylo prokázáno, že v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného popsaným ve výrokové části napadeného rozsudku vznikla poškozenému škoda na majetku. Proto zde byly splněny zákonné podmínky ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 trestního řádu pro uložení povinnosti obžalovanému uhradit poškozenému částku ve výši 308 500 Kč. Potud tedy postupoval okresní soud správně. Poškozený současně ve smyslu ustanovení § 1970 občanského zákoníku má právo na zákonný úrok z prodlení. Podle citovaného ustanovení může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením, neujedná-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená. V daném případě je třeba vycházet z ustanovení § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., podle něhož výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů. V návaznosti na uvedené, kdy poškozený současně požadoval též přiznání příslušenství k předmětné pohledávce, bylo namístě primárně vyřešit otázku prvního dne prodlení, v čemž však nalézací soud pochybil, což také v konečném důsledku vedlo ke kasaci napadeného rozhodnutí ve výroku o náhradě škody. Obžalovaný, jak poukázal nalézací soud, se o nároku poškozeného poprvé dozvěděl dne 16. 6. 2023 při prostudování spisu. Na následující den připadlo plnění a teprve dalšího dne nastalo prodlení. Do prodlení se tedy obžalovaný dostal až ode dne 18. 6. 2023, nikoli ode dne 17. 6. 2023, jak určil nalézací soud. Poškozený tak má nárok na požadovaný úrok z prodlení z částky 308 500 Kč ve výši 15% ročně (první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, činila repo sazba 7%) počínaje dnem 18. 6. 2023 do zaplacení. Pokud poškozený požadoval úrok z prodlení ode dne následujícím po sedmém dni po předání finanční částky obžalovanému, bylo namístě jej postupem podle § 229 odst. 2 trestního řádu se zbytkem nároku na náhradu škody odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních.

11. Odvolací soud proto postupem podle 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu zrušil napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody a opětovně rozhodl tak, jak je uvedeno v tomto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. [příjmení]) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 21. 12. 2023

JUDr. Ivana Růžičková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.